तया हीनं विनेतर्मां कथं पश्यन्न दूयसे। सिक्तं स्वयमिव स्नेहादन्ध्यमाश्रमपादपं ॥ ७१ ॥ असह्य पीडं भगवन्नृणमन्त्यमवेहि मे। अरुन्तुदमिवालानं नववद्धस्य दन्तिनः ॥ ७२ ॥ तस्मान्मुच्ये यथा तात संविधातुं तथार्हसि। इक्ष्वाकूणां दुरापेऽर्थे त्वदधीना हि सिद्धयः ॥ ७३ ॥ इति विज्ञापितोराज्ञा ध्यान स्तिमितलोचनः। क्षणमात्रमृषिस्तस्थौ सुप्तमीन इव ह्रदः ॥ ७४ ॥

सर्गः १

तयेति। हे विनेतः त्वं कथं न उपतप्तोभवसि किं कुर्व्वन् मां पश्यन् सन् किं० मां सन्तानेन हीनं स्नेहात् स्वयं सिक्तं आश्रम वृक्षं वन्ध्यमिव ॥ ७१ ॥ असह्येति। हे भगवन् मम पैतृकं ऋणं अत्यन्तदुःखकरं त्वं जानीहि यथा अल्पकालं बद्धस्य हस्तिनः स्तम्भमिव किं० स्तम्भं मर्मपीडाकारकं ॥ ७२ ॥ तस्मा दिति। हे तात यथा ऋणात् अहं मुक्तोभवामि, तथा कर्त्तुं त्वं योग्योऽसि यतः इक्ष्वाकूणां वंश्यानां दुःप्राप्येऽर्थे निष्पत्तयः तव अधीनाः ॥ ७३ ॥ इतीति। वशिष्ठः क्षणमात्रं तडागइव स्थितः किं० वशिष्ठः पूर्व्वोक्तप्रकारेण राज्ञा बोधितः पु० किं० ध्यानेन स्थिरीभूते नेत्रे यस्य सः किं० तडागः सुप्तमत्स्यायत्र सः ॥ ७४ ॥